

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9To/18/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719010647
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Farkaš
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8719010647.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Farkaša, sudcov JUDr. Emila Dubňanského a JUDr. Mariána Sninského, na verejnom zasadnutí konanom dňa 01.03.2023, v trestnej veci obžalovaného A. B., pre prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Tr. zákona, o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 4T/76/2019 zo dňa 21.09.2021, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie prokurátora.

odôvodnenie:

Okresný súd Poprad napadnutým rozsudkom sp. zn. 4T/76/2019 zo dňa 21.09.2021 podľa § 285 písm. a/ Tr. poriadku oslobodil obžalovaného A. B. spod obžaloby okresného prokurátora Poprad sp. zn. 2Pv 534/2016 zo dňa 26.07.2018 pre skutok, ktorý mal spáchať tak, že

- bol v doposiaľ presne nezistenom čase, približne v mesiaci máj 2016 v C., D. E. F. XXX/XX, G. B. oslovený svojou švagrinou A. H., či by nemal záujem o falošný vodičský preukaz, s ktorej ponukou súhlasil a ktorý mu následne A. H. za sumu vo výške 600,-- € zabezpečila od C. B. z Popradu a tento mu odovzdala, pričom sa jednalo o falzifikát vodičského preukazu Ukrajiny číslo BXX473454 na skupiny A1, B platný od 08.07. 2016 vydaný na meno A. B. spolu s osvedčením autoškoly číslo 884964 v ukrajinskom jazyku a tento falošný vodičský preukaz A. B. minimálne v dvoch prípadoch predložil ako pravý, kde v jednom prípade bol kontrolovaný hliadkou Policajného zboru a to napriek tomu, že dovtedy neabsolvoval kurz na získanie vodičského oprávnenia a taktiež nebol držiteľom cestovného pasu, o čom mala vedomosť aj A. H.,

čím mal spáchať prečin falšovanie a pozmeňovanie verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona,

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Po vyhlásení rozsudku odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku prokurátor priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní podal odvolanie.

Prokurátor svoje odvolanie odôvodnil podaním, ktoré bolo doručené súdu dňa 13.01.2022. Prokurátor konštatuje, že so závermi súdu, ktoré sú vyjadrené v napadnutom rozsudku sa nestotožňuje. Obžalovaný A. B. v procesnom postavení zadržaného podozrivého podľa § 85 ods. 4 Tr. poriadku dňa 06.10.2016 vypovedal, že: „Zhruba pred štyrmi mesiacmi som bol doma u môjho švagra A. H. v C. D. E. F. XX, kde som sa stretol so svojou švagrinou A. H.. Ona vedela, že nemám vodičský preukaz, povedala mi, že všetko bude legálne, že budem robiť autoškolu, kde bude mať aj jazdy, ja som jej veril, že mi to naozaj vybaví. A. H. mi povedala, že sa mám odfotiť a že jej má dať 2 fotky občiansky preukaz a 600, - eur v hotovosti. Ja som jej dal všetko, čo odo mňa požadovala. Peniaze som zarobil na fuškách. Peniaze som odovzdal do ruky v Batizovciach. Ja som si chcel urobiť vodičský preukaz a kúpiť auto. Po asi

mesiaci prišla za mnou domov A. H., priniesla mi vodičský preukaz. To bol ukrajinský preukaz, tak to bolo na ňom napísané. K ukrajinskému vodičskému preukazu mi dala aj osvedčenie a úradný preklad. Na vodičskom preukaze bola moja fotografia, ktorú som jej ja dal a moje meno. Ja som si vodičský preukaz zobral a nechal som si ho. Na Ukrajine som nikdy nebol, taktiež som nikdy nebol v autoškole, ani som nerobil skúšky v autoškole. Nemám ani cestovný pas. Aj napriek tomu som si tento vodičský preukaz nechal. A. H. mi povedala, že je to platný vodičský preukaz. Ja som sa jej pýtal, že prečo je to ukrajinský vodičský preukaz a ona povedala, že to nevedí, že je to platný vodičský preukaz. Ja som viedol motorové vozidlo asi 2-krát s týmto ukrajinským vodičským preukazom a raz ma kontrolovala aj hliadka polície. Ja som predložil policajtom ukrajinský preukaz ako pravý, ktorý som mal od A. H., aj keď som vedel, že som nikdy nebol v autoškole a nerobil žiadne skúšky. Taktiež už pri preberaní vodičského preukazu od A. H. mi bol tento vodičský preukaz podozrivý. Ja som bol v Autoškole u Rečičára, kde som sa chcel prihlásiť, ale keďže tam nikto nebol, tak som odišiel. Až potom ma A. H. oslovila s tým, či chcem vodičský preukaz. Odkiaľ mala A. H. vodičský preukaz s mojou fotkou a mojím menom, to povedať neviem. U nás má ukrajinský vodičský preukaz, čo ja viem, iba A. H. a ja.“

Naproti tomu výsluchu obžalovaný A. B. na hlavnom pojednávaní dňa 01.06.2021 ku skutku vypovedal diametrálne odlišne, kde dokonca uviedol, že v čase skutku ani nebol na území Slovenskej republiky. Súd sa vyššie uvedenými rozpormi vo výpovedi obžalovaného nezaoberal, poukazujúc na procesnú nepoužiteľnosť výsluchu A. B. v procesnom postavení zadržaného podozrivého.

Prokurátor poukázal na ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. poriadku, § 119 ods. 3, 1. veta Tr. poriadku a ďalej konštatuje, že považuje za potrebné poukázať na tú skutočnosť, že pri výsluchu zadržanej podozrivej osoby v zmysle § 85 ods. 5 Tr. poriadku sa primerane použijú ustanovenia § 34, 121 - 124 Tr. poriadku, a to aj v čase, keď proti zadržanému nebolo ešte vznesené obvinenie, to znamená, že táto osoba musí mať rovnako ako obvinený zachované právo odmietnuť vypovedať a rovnako má právo na zvolenie a pomoc obhajcu.

K použiteľnosti výpovede zadržaného podozrivého prokurátor poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline, ktoré bolo prijaté v rámci trestnoprávneho kolégia dňa 12.06.2014 pod Jpk 6/2014 (uznesenie Krajského súdu v Žiline pod sp. zn. 1Tpo/24/2013).

Rovnako je toho názoru, že výpoveď zadržaného podozrivého podľa § 85 ods. 4 Tr. poriadku ako zákonný dôkaz možno použiť aj na posúdenie vierohodnosti výpovede svedka, ktorý v rámci hodnotenia dôkazov v tejto súvislosti poukazuje na výpoveď zadržanej podozrivej A. H. zo dňa 06.10.2016. Prokurátor zdôrazňuje, že je namieste pripomenúť, že A. H. bola trestným rozkazom Okresného súdu Poprad sp. zn. 4T/86/2018 zo dňa 24.09.2018 právoplatným dňa 20.06.2019 uznaná vinnou zo spáchania prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Tr. zákona. Nosným dôkazom na vydanie trestného rozkazu bola jej výpoveď ako zadržanej podozrivej, keďže v ďalšom konaní odoprela vypovedať a neusvedčoval ju ani žiaden zo spoluobvinených.

Berúc do úvahy zákonný dôkaz - výpoveď zadržanej podozrivej A. H. a jej právoplatné odsúdenie za vyššie popísaný skutok, je nevyhnutné vyhodnotiť jej výpoveď v procesnom postavení svedka na hlavnom pojednávaní dňa 01.06.2021 ako absolútne nevierohodnú, tendenčnú, s cieľom vyvinuť druhu svojej sestry obvineného A. B.. V tejto svedeckej výpovedi A. H. v rozpore nielen s tým čo vypovedala ako zadržaná podozrivá, ale aj v rozpore s tým za čo bola právoplatne odsúdená uviedla v podstate, že A. B. nemal žiadnu vedomosť o zabezpečení falošného vodičského preukazu na jeho meno a že ani ona nemala vedomosť o tom, že ide o nelegálny vodičský preukaz. Prokurátor opätovne poukazuje na jej výpoveď podľa § 85 ods. 4 Tr. poriadku, kde explicitne uviedla, že mala vedomosť, že vodičské preukazy, ktoré vyrábala C. B. sú falošné a tieto zabezpečila a odovzdala svojmu bratovi A. H. a švagrovi A. B., pretože títo si legálnou cestou nevedeli získať vodičský preukaz. Keďže sama je držiteľkou vodičského oprávnenia na Slovensku, a teda pozná proces, ktorý predchádza získaniu vodičského oprávnenia. Podľa jej skoršej výpovede mala vodičský preukaz zabezpečiť približne v apríli 2016, teda obžalovaný A. B. týmto vodičským preukazom disponoval jednoznačne dlhšie ako to uvádzal na hlavnom pojednávaní. Logicky potom vyznieva skutočnosť, že zlomený vodičský preukaz bol zaistený dňa 06.10.2016 u A. H., pretože samotná A. H. na hlavnom pojednávaní vypovedala, že vodičský preukaz jej obžalovaný A. B. vrátil v čase, keď ich už za tieto falošné vodičské preukazy vyšetrovala polícia, z čoho jednoznačne vyplýva, že obžalovaný falošným vodičským preukazom disponoval dlhšiu

dobu a až po tom, čo sa dozvedel, že polícia sa o túto protiprávnu činnosť začala zaujímať zo strachu z trestnoprávnych následkov svojho konania vrátil a zrejme aj poškodil falošný vodičský preukaz, aby ho s týmto nebolo možné spojiť.

Súd sa vyššie uvedenými rozpormi vo výpovedí svedkyne A. H. nezaoberal, poukazujúc na procesnú nepoužiteľnosť jej výsluchu v procesnom postavení zadržaného podozrivého.

Pokiaľ ide o výpoveď svedkyne A. H. na hlavnom pojednávaní dňa 01.06.2021, o ktorú oprel súd napadnutý rozsudok, túto taktiež vzhľadom na osobu svedkyne nepovažuje za vierohodnú. Prokurátor pripomína, že svedkyňa je družkou obžalovaného, majú spoločné dieťa, žijú v spoločnej domácnosti, ktoré skutočnosťmi znižujú jej vierohodnosť. Je ťažké predstaviť si, že by svedkyňa vypovedala inak ako v prospech obžalovaného, pričom táto zhodou okolností vypovedala rovnako ako jej sestra A. H., s ktorou sa denne stretávajú. Na margo jej výpovede poznamenáva, že je len ťažko predstaviteľné, že by svedkyňa zabezpečila dve fotografie svojho druhu bez jeho vedomia a tieto odovzdala A. H. a že by rovnako, tak bez jeho vedomia ako prekvapenie pre obžalovaného, keďže „ho chcela potešiť“ odovzdala A. H. z rodinného rozpočtu 600,- eur najmä ak prihliadne na majetkové pomery obžalovaného v čase činu.

Ako účelovú obranu je nevyhnutné vyhodnotiť aj prihlásenie sa obžalovaného do kurzu autoškoly na Slovensku v decembri 2020 a to s poukazom na skutočnosť, že pokiaľ by mal obžalovaný opravdivý záujem získať vodičské oprávnenie legálnou cestou, nepochybne by tak učinil už v roku 2016 a nie v čase, keď bolo proti nemu vedené trestné stíhanie v štádiu súdneho konania.

Prokurátor má za to, že súd pri hodnotení dôkazov mal prihliadať na výpoveď A. H., ktorý v tomto konaní v procesnom postavení zadržaného podozrivého dňa 06.10.2016 po zákonomnom poučení vypovedal to, na čo prokurátor už poukázal.

Prokurátor pripomína, že A. H. bol právoplatne odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Poprad sp. zn. 4T/86/2018 zo dňa 24.09.2018 právoplatným 18.10.2018 za prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Tr. zákona.

Za takto zisteného skutkového stavu potom neostáva nič iné len nesúhlasiť s napadnutým rozsudkom, keďže vyšetrovanie zabezpečilo také zákonné dôkazy, ktoré usvedčujú obžalovaného A. B. zo spáchania prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate úradnej uzávery, úradného znaku, úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Tr. zákona, pričom ich ignorovaním bol dosiahnutý až absurdný stav nesúladi s účelom trestného konania. Vzhľadom na uvedené má za to, že v konaní sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie.

S poukazom na vyššie uvedené prokurátor navrhol, aby krajský súd ako odvolací podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. poriadku zrušil rozsudok Okresného súdu Poprad sp. zn. 4T/76/2019 zo dňa 21.09.2021 vo výroku o treste a v súlade s ustanovením § 322 ods. 1 Tr. poriadku, vrátil vec prvostupňovému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Dňa 31.01.2022 súdu prvého stupňa bolo doručené vyjadrenie obžalovaného k odvolaniu prokurátora, ktoré podal prostredníctvom svojho obhajcu. Obhajca vo vyjadrení konštatuje, že má za to, že výpoveď, na ktorú sa odvoláva prokurátor vo svojom odvolaní je nezákonná, nepoužiteľná v trestnom konaní ako dôkaz, keďže obžalovaný nebol riadne poučený o tom, že je osobou podozrivou a v zmysle judikatúry ESLP sa tento výsluch javí ako nezákonný dôkaz, nepoužiteľný pre trestné konanie.

Samotná držba falošného vodičského preukazu nezakladá trestnoprávnu zodpovednosť. Podstatou spáchania trestného činu je úmysel používať falošný doklad ako pravý. V danom prípade prokurátor nevyprodukoval žiaden dôkaz o tom, že by obžalovaný používal vodičský preukaz ako pravý a s ním aj jazdil. Absentuje tu teda naplnenie všetkých znakov, t.j. úmysel použiť vodičský preukaz ako pravý, čo prokurátor v trestnom konaní nepreukázal. Obžalovaný tento úmysel v celom rozsahu poprel, taktiež výpovede ďalších svedkov potvrdzujú výpoveď obžalovaného.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti považuje rozsudok Okresného súdu Poprad zo dňa 21.09.2021 za správny a zákonný.

Na základe riadne a včas z podaného odvolania krajský súd podľa § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku. Na základe tohto preskúmania krajský súd dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa v tejto trestnej veci postupoval tak, že bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie. S rovnakou starostlivosťou objasňoval okolnosti svedčiace proti obvinenému ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech. V oboch smeroch vykonával dôkazy, tak aby mu umožnili spravodlivé rozhodnutie. Týmto postupom súdu prvého stupňa došlo k naplneniu základnej zásady trestného konania vyjadrenej v § 2 ods. 10 Tr. poriadku.

Súd hodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivito i v ich súhrne, nezávisle od toho či ich zaobstaral súd, orgán činný v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Takýmto postupom súdu prvého stupňa došlo k naplneniu základnej zásady trestného konania vyjadrenej v § 2 ods. 12 Tr. poriadku.

Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí podrobne rozobral rozsah vykonaného dokazovania a skutočnosti vyplývajúce z jednotlivých dôkazných prostriedkov.

Následne súd prvého stupňa vyjadril svoje úvahy, ktoré odrážajú jeho hodnotiaci úsudok. V prvom rade poukázal na právnu kvalifikáciu podľa § 352 ods. 1 Tr. zákona. Zdôraznil, že konaním uvedeným v citovanom ustanovení mal obžalovaný falošnú listinu si nechať vyrobiť s úmyslom použiť ju ako pravú a použil ju ako pravú.

Z dôkazov zabezpečených v súlade s Trestným poriadkom podľa názoru súdu prvého stupňa nebolo preukázané, že obžalovaný bol tou osobou, ktorá si nechala vyhotoviť predmetný vodičský preukaz na jeho meno. Taktiež nebolo preukázané, že mal úmysel získať falošný vodičský preukaz a použiť ho ako pravý alebo že ho použil ako pravý.

Na hlavnom pojednávaní mal súd prvého stupňa za preukázané, že predmetný vodičský preukaz bol zabezpečený na meno obžalovaného inými osobami, bez jeho vedomia, prostredníctvom ďalšej osoby, ktorá takéto vodičské preukazy zabezpečila aj ďalším osobám.

Spôsob zabezpečenia vyplýva z dôkazov a znehodnotenie vodičského preukazu je vyjadrením nesúhlasu obžalovaného s použitím tohto vodičského preukazu. Toto potvrdili nielen obžalovaný, ale aj obe svedkyne a je podporované aj znehodnotením predmetného preukazu. Znehodnotený vodičský preukaz bol pre činnosť orgánov polície vydaný A. H., čo je zrejmé zo zápisnice o vydaní veci.

Súd prvého stupňa konštatuje, že výpoveď zadržaného podozrivého zo dňa 06.10.2016 nie je dôkazom, ktorý by bolo možné použiť ako procesne spôsobilý o vine obžalovaného. Takými dôkazmi nie sú ani výpovede zadržaných podozrivých osôb A. H. a A. H..

Súd prvého stupňa uzavrel, že nebolo preukázané, že konanie obžalovaného, ktoré je uvedené v obžalobe - vybavenie vodičského preukazu pre obžalovaného, zabezpečovali iné osoby, bez jeho vedomia a podľa dôkazov ani tieto osoby družka a jej sestra, nemali vedomosť o tom, že ide o falošný preukaz. V konaní nebol preukázaný úmysel zabezpečiť si falošný vodičský preukaz pre obžalovaného, ktorý by mal používať ako pravý, a ktorý by použil ako pravý. Dôkazmi nebolo preukázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný, preto ho súd prvého stupňa spod obžaloby oslobodil. S úvahami súdu prvého stupňa sa krajský súd v celom rozsahu stotožnil.

Krajský súd v tejto súvislosti poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Tdo/18/2018 zo dňa 28.03.2018, kde pri obdobnej argumentácii aká bola prezentovaná prokurátorom v tejto trestnej veci uzavrel, že aj keď výsluch bol vykonaný v súlade so zákonom i napriek tomu predmetná výpoveď nie je procesne použiteľná. Ustanovenie § 258 ods. 4 Tr. poriadku je potrebné v kontexte § 10 ods. 12 ods. 13 Tr. poriadku (pojednávajúcich o označovaní osoby obvineného v rôznych procesných štádiách) vykladať takým spôsobom, že pod zápisnicou o skoršom výsluchu obžalovaného je potrebné rozumieť len takú zápisnicu o výsluchu obžalovaného, ktorú učinil v prípravnom konaní po vznesení obvinenia. Nemožno sa stotožniť so závermi prokurátora, ktorý na podklade legislatívnych zmien a dôvodovej správy poukazoval na zámer zákonodarcu, ktorý čítanie takéhoto výsluchu (účinného po začatí trestného stíhania a pred vznesením obvinenia) žiadal umožniť. Prezentovaný názor totiž vychádza z prezumpcie, že ak je výsluch obžalovaného po začatí trestného stíhania učinенý zákone, potom nepochybne ide o jeho (asi časovo) „skorší výsluch“. Toto, ale bez bezvýnimčne neplatí. Predsa

jedna a tá istá osoba môže v priebehu toho istého trestného stíhania vypovedať opakovanie v rôznych procesných postaveniach - či už ako svedok podľa § 127 a nasled. Tr. poriadku, alebo ako zadržaný podozrivý podľa § 85 ods. 4 Tr. poriadku, alebo ako obvinený podľa § 121 a nasled. Tr. poriadku. Zmena procesného postavenia so sebou nevyhnutne prináša aj zmenu v právach a povinnostiach jej nositeľa. Ďalej Najvyšší súd konštatuje, ak by teda úvahu prokurátora rozvinul, potom by za procesne použiteľný musel vyhodnotiť aj taký skorší výsluch obžalovaného, ktorý učinil v postavení svedka.

Aj toto zdôvodnenie Najvyšším súdom Slovenskej republiky jednoznačne podporuje záver súdu prvého stupňa, ktorý vyjadril v napadnutom rozsudku.

Vzhľadom na tieto skutočnosti krajský súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Uznesenie bolo prijaté jednohlasne.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.